

Kestävä kaupunki –ohjelman ohjausryhmä

Muistio
2/2021

Aika 09.11.2021 klo 11.00-12.45

Paikka Teams-kokous, linkki kalenterikutsussa & ympäristöministeriö

Kokoukseen kutsutut:

Ohjausryhmän jäsenet (suluissa varajäsen):

rakennusneuvos, yksikön päällikkö Anna-Leena Seppälä, *puheenjohtaja*, Ympäristöministeriö
kestävän kehityksen johtaja Pasi Laitala (*kestävän kehityksen päällikkö Helena Kyrki*), Espoon kaupunki
strategiajohtaja Markus Kühn (*tiimipäällikkö Heikki Salmikivi*), Helsingin kaupunki
~~kaupunkirakennejohtaja Tarja Majuri~~ (strategiapäällikkö Jari Pekuri), Hämeenlinnan kaupunki
~~kunnanjohtaja Ari Alatossava~~, ~~lin kunta~~
~~kaupunginarkkitehti Leila Strömberg~~ (asumisen asiantuntija Piia Sipinen), Jyväskylän kaupunki
apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen (*strategiajohtaja Sirpa Lätti-Hyvönen*), Kuopion kaupunki
kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, *varapuheenjohtaja* (*ympäristöjohtaja Elina Ojala*), Lahden kaupunki
ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen (läsnä asiakohdissa 1-5) (*sidosryhmäjohtaja Johanna Väyrynen*), Lappeenrannan kaupunki
kärkihankejohtaja Björn Grönholm (*ilmastojohtaja Risto Veivo*), Turun kaupunki
kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka (*asemakaava-arkkitehti Petteri Erling*), Tuusulan kunta
~~erityisasiantuntija Maria Torttila~~ (*liikenneneuvos Hanna Perälä*), Liikenne- ja viestintäministeriö
neuvotteleva virkamies Heli Hätönen (*neuvotteleva virkamies Vesa Pekkola*), Sosiaali- ja terveysministeriö
erityisasiantuntija Olli Voutilainen, Työ- ja elinkeinoministeriö
~~johtava asiantuntija Marja Inanen~~ (*johtava asiantuntija, kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeri Sami Pirkkala*),
Valtioneuvoston kanslia
johtava asiantuntija Emma Terämä (*budjettineuvos Armi Linnamaa*), Valtiovarainministeriö
neuvotteleva virkamies Taina Nikula, Ympäristöministeriö

Ohjelmatiimi, ympäristöministeriö

ohjelmapäällikkö Virve Hokkanen
asiantuntija Iina Heikkilä, *sihteeri*
erityisasiantuntija Suvi Anttila
neuvotteleva virkamies Olli Maijala

Muistio

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Anna-Leena Seppälä avasi kokouksen kello 11.02.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista sekä edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Ajankohtaista Lahden kaupungin laaja-alaisesta kestävyystyöstä

Olli Alho esitteli Lahden pitkäaikaista kestävyystyötä, joka on vuonna 2021 saanut kansainvälistä tunnustusta Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden puitteissa..

4. Ohjelman toteutuksen tilanne (liite 1)

Ilina Heikkilä esitteli ohjelman ajankohtaisia asioita, päättyviä ja käynnistyviä hankkeita sekä ajankohtaisia tapahtumia. Päättyneeseen kokeiluhakuun tuli yhteensä 26 hakemusta, joissa mukana oli 29 kuntaa. Hakuun osallistui monen kokoisia kuntia, painottuen suurempiin ja keskikokoisiin kaupunkeihin. Alueellisesti Uusimaa ja muu eteläinen Suomi korostui. Ohjelman teemoista eniten esiin nousi vähähiilisyys ja sosiaalinen kestävyys, ja haun teemoista asukkaiden osallistaminen. Päätökset pyritään tekemään 3.12. mennessä.

5. Haastekimpputyön v. 2019-2020 tulokset (liite 1)

Virve Hokkanen ja Suvi Anttila esittelivät haastekimpputyötä valmisteluvaiheen ja kahden ensimmäisen vuoden osalta sekä haastekimpputyön tuloksia.

Haastekimpputyössä tunnistettiin kuntien yhteisiä haasteita ja yhteiskehitettiin ratkaisuja. Työtä koordinoi Suomen ympäristökeskus SYKE, ja toteutukseen osallistui myös muita organisaatioita. Haastekimpputyössä oli 4 teemaa vuosina 2019-2020: Kiertotalous ja yhteiskäyttö; Lähivihreä ja kaupunkivedet; Osallisuus ja yhteisöllisyys sekä Asemanseudut. Keskeistä konseptissa oli kestävyysteemojen kimputus, yhteistyön ja matalan kynnyksen verkostojen luominen sekä miten valtio voisi tukea valtion kestävyysaasteiden ratkaisua. Ohjelman väliarvionnin mukaan tilausta fasilitoidulle

keskustelulle on, joten konseptia on hyvä jalostaa eteenpäin, esimerkiksi tuomalla siihen kiinteät ryhmät.

6. Ohjelman haastekimpputyön tulevien teemojen linjaaminen (liite 1)

Virve Hokkanen esitteli haastekimpputyön kehittämisajatuksia ja teemaehdotuksia.

Haastekimpputyö on kestävyysteemoja poikkileikkaavaa yhteiskehittämistä, joka tuottaa tietoa ja ratkaisuja kaupunkien yhteisiin johtamista ja käytäntöä linkittäviin haasteisiin. Haastekimpputyötä toteutetaan pitkäkestoisissa kumppanuusryhmissä, joiden tueksi hankitaan ulkopuolinen fasilitaattori. Mukana haastekimpusta riippuen voivat olla myös kaupunki- ja kuntaverkostot, tutkimusorganisaatiot ja/tai yritykset ja yhdistykset. Keväällä 2022 voidaan käynnistää kolme haastekimpputeemaa.

Teemaehdotukset olivat ”Hyvinvoivat yhteisöt sosiaalisesti kestävässä ja tasapainoisessa kaupungissa”, ”Luontopohjaiset ratkaisut kaupungeissa” sekä ”Kaupunkimaisten alueiden monialaisesti kestävä kehittäminen”.

Keskusteltiin teemaehdotuksista. Kaikkia teemoja pidettiin tärkeinä. Hyvinvointiteemassa Hyvän elämän ympäristö sekä Kaikille turvallinen ja viihtyisä kaupunki -teemoja pidettiin ajankohtaisina.

Luontopohjaisten ratkaisujen yhteydessä keskustelussa nousi sekä hiilinielut että kaupunkivihreän hyvinvointivaikutukset. Kaupunkisuunnitteluteemassa nähtiin potentiaalia sdg-työn nivomiseksi osaksi jatkuvaa tekemistä ja tärkeitä päätöksiä. Sosiaalisesti kestävä älykaupunkikehitystä pidettiin myös kiinnostavana, nousevana teemana.

Keskusteltiin työn tavoitteista ja toimintamuodosta. Haastekimpputyössä tulisi painottaa konkreettista tekemistä ja kumppanuutta erilaisten selvitysten ja raporttien sijaan. Teeman kärkeä voidaan tarkentaa yhdessä haastekimppuryhmissä. Haastekimput voisivat olla vielä vahvemmin poikkisektoraaalisia ja monialaisia.

Todettiin, että kunnat on hyvä valita kiinnostuksen pohjalta ja kuntaverkostoja hyödyntäen, motivaatio on keskeinen peruste.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraavat kokoukset ja kokouksen päättäminen

